

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-06-05
Besvaras senast
2025-06-11 kl. 12.00

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:1232 Nedskärningar och förändrade mål i jämställdhetsstrategin inom utvecklingssamarbetet

Sverige har länge varit en viktig global ledare för ökad jämställdhet och flickors och kvinnors mänskliga rättigheter i utrikespolitiken. Detta har inte minst manifesterats genom ambitiösa strategier och resurser allokerade för jämställdhet inom utvecklingssamarbetet och mål om att både försvara och utveckla globala normativa ramverk för flickors och kvinnors rättigheter.

Som en konsekvens av avskaffandet av den feministiska utrikespolitiken och omfattande nedskärningar i det svenska biståndet har jämställdhet allt tydligare blivit ett tillval snarare än något som integreras i alla delar av utrikespolitiken. Ny forskning från Centrum för Europaforskning vid Lunds universitet bekräftar också bilden att Sverige efter regeringsskiftet inte längre av andra EU-länder betraktas som ledaren inom jämställdhet. Sverige har gått från att vara initiativtagare till att vara en mer passiv och tyst supporter av andra länders förslag.

I regeringens nya strategi inom utvecklingssamarbetet Strategi för jämställdhet, kvinnors och flickors frihet och egenmakt 2025–2028 ser vi ytterligare en försvagning. Anslaget skärs ned med en halv miljard kronor jämfört med den tidigare strategin (från 1,3 miljarder kronor för 2022–2026 till 800 miljoner kronor för 2025–2028). Mål tas bort, som till exempel målet om att ”genomföra, stärka och försvara globala normativa ramverk för jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna” och målet om att ”stärka förutsättningar för kvinnorrättsorganisationer och feministiska rörelser att verka oberoende och långsiktigt samt öka trygghet och säkerhet för kvinnorrättsförsvarare samt för aktörer och organisationer som verkar för jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna”.

Sedan den förra strategin togs fram har den allvarliga backlashen mot jämställdhet förvärrats och bistånd har skurits ned i en rasande takt, särskilt i samband med nedstängningen av USAID. Rättigheter som tidigare har tagits för givna ifrågasätts och motarbetas av olika aktörer inom antigenusrörelsen. Det är en tydlig del av en auktoritär våg. I frontlinjen står kvinnorrättsförsvarare och feministiska organisationer som kan vittna om att hat, hot, trakasserier och våld ökar.

Den nya strategin, vars mervärde enligt regeringen ska vara just dess renodlade fokus på jämställdhet i utvecklingssamarbetet, innebär mindre resurser än tidigare strategi och att viktiga mål tas bort i en tid när motståndet ökar. Med en krympt strategi sett till både resurser och mål och med sänkta ambitioner blir det svårare att flytta fram det globala jämställdhetsarbetet när det behövs som allra mest.

Mot bakgrund av det som har anförts ovan är min fråga till statsrådet Benjamin Dousa:

Hur motiverar statsrådet att regeringens nya strategi för jämställdhet inom utvecklingssamarbetet – där målen om att stärka kvinnorätsorganisationers förutsättningar och försvara globala normativa ramverk har tagits bort, och anslaget samtidigt skärs ned med en halv miljard kronor jämfört med föregående strategi – ska kunna flytta fram det globala jämställdhetsarbetet i en tid då motståndet mot flickors och kvinnors rättigheter ökar världen över?

.....

Linnéa Wickman (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck